

«Ο άρχοντας των μυγών»

του Νομπελίστα
Γουίλιαμ Γκόλντινγκ

Το μυθιστόρημα διαδραματίζεται σε ένα μικρό νησί του Ειρηνικού· ένα είδος παραδείσου για τα μαρουτοκαπνισμένα παιδιά της εμπόλεμης Βρετανίας, των οποίων τα κόκκαλα τρίζουν από τη χρόνια υγρασία και τα μάτια καθρεφτίζουν τη μουντάδα του συννεφιασμένου καιρού. Εκεί υπάρχουν μόνο φοίνικες, φρούτα, αγριογούρουνα κι ο ζεστός ωκεανός. Επίσης, υπάρχουν απόκρημνοι λόφοι και κοφτερά μυαλά.

Ο «Άρχοντας των Μυγών» έχει πολλαπλές αναγνώσεις. Κατ' αρχάς, αποτελεί τρόπον τινά μια ειρωνική απάντηση στο ρατσισμό της όψιμης αποικιοκρατίας. Η εικόνα των ιθαγενών, ο τρόπος ζωής τους, ακόμα και η συμπεριφορά τους, υποδεικνύονται από την ανάγκη για επιβίωση: το απαραίτητο κρέας μπορεί να αποκτηθεί μόνο με το κυνήγι και, καθώς τα ροδαλά πρόσωπα των λευκών δεν μπορούν να κρυφτούν στο σκοτεινό τροπικό δάσος, η βαφή του σώματος σε περισσότερο γήινες αποχρώσεις γίνεται αδήριτη. Και ξαφνικά, οι λευκοί μοιάζουν με ιθαγενείς.

Επιπλέον, ο «Άρχοντας των Μυγών» αποτελεί μια καταγραφή του ανθρώπινου κοινωνικού ήθους, εκείνου του ήθους δηλαδή το οποίο πολλοί επικαλούνται και λίγοι διαθέτουν. Το κοινωνικό συμβόλαιο σύντομα καταργείται και επιβιώνει ο περισσότερο ρωμαλέος· ατυχέστατα, συνήθως ο περισσότερο ρωμαλέος συμπίπτει με τον περισσότερο ηλίθιο. Τελικώς, η ανθρωπότητα τρώει τα σωθικά της. (Παρομοίως απογοητευτική για την ανθρώπινη κατάσταση είναι και η καταγραφή του Μπάρυ Άνσογουορθ στην «Ιερή Πείνα».)

Τέλος, το βιβλίο μπορεί να διαβαστεί και ως μια περιπέτεια νεύρων: ποιά είναι άραγε τα όρια της εγκράτειας και πόσο σύντομα μπορούν να λησμονηθούν πανάρχαιοι κανόνες; Δεν υπάρχει αμφιβολία: τα όρια είναι στενά κι η λησμοσύνη εύκολη. Τόσο στενά και τόσο εύκολη που η πορεία της αποκτήνωσης μπορεί να περιγραφεί σε ένα μόλις μυθιστόρημα. Όπου παιδιά που μέχρι πρότινος ήταν μέλη χορωδίας και τραγουδούσαν το «Te Deum», συνθλίβουν πια κόκκαλα και μασούν παιδικό κρέας. Ίσως, εντέλει, η κρύπτη όπου φωλιάζουν οι μύγες, αυτός ο Άρχοντας των μυγών, είναι το κουφάρι του κοινωνικού συμβολαίου· το πτώμα των Νόμων.